

Vergaderjaar 2001–2002

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 54

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 6 september 2002

In de brieven inzake Kliq van 1 juli (kamerstukken 27 549/27 296, nr. 14) en 22 mei (kamerstuk 26 448, nr. 45) jongstleden hebben de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en ondergetekende uw Kamer geïnformeerd over de toekomstige strategische samenwerking tussen Kliq en Solvus. Thans wil ik u, mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, informeren dat beide bedrijven finale afspraken hebben gemaakt. De door de Directie en Raad van Commissarissen voorgestane definitieve vorm van de strategische samenwerking is door mij en mijn collega van SZW goedgekeurd en is heden door Solvus en Kliq bekendgemaakt. Voor Kliq is de samenwerking met Solvus een belangrijke stap in de nagestreefde positionering in de markt en de professionalisering van Kliq. In deze brief zal ik ook ingaan op de stand van zaken met betrekking het transformatieproces van Kliq en op de vaststelling van de definitieve hoogte van het eigen vermogen en vreemd vermogen van Kliq.

Strategische samenwerking tussen Solvus en Kliq

Solvus en Kliq hebben met betrekking tot de samenwerking en verkoop van de twee grootste dochterbedrijven van Kliq aan Solvus op 21 mei van dit jaar een intentieovereenkomst gesloten. De kern van de intentieovereenkomst was dat Kliq en Solvus een totaalpakket aan diensten willen kunnen aanbieden op het gebied van Human Resource Management. Solvus en Kliq willen hun gezamenlijke capaciteiten benutten door het combineren van de reïntegratie-expertise van Kliq en de plaatsingscapaciteit via uitzendbureaus van Solvus. Daarmee verwachten Kliq en Solvus adequaat in te spelen op de ontwikkelingen op de Nederlandse markt. Na nader overleg hebben Solvus en Kliq besloten om een gemeenschappelijk bedrijf op te richten van waaruit de samenwerking zal worden aangestuurd om zodoende de geïntegreerde aanpak mogelijk te maken. Deze op te richten joint-venture, waarin beide partners gelijkwaardig deelnemen, krijgt de naam Personal Content Company (PCC), een joint venture van Kliq en Solvus. De strategische samenwerking is daarmee voor de markt herkenbaar vormgegeven.

Met name vanwege de onzekerheid met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de reïntegratiemarkt koopt Solvus op dit moment nog geen aandelen in Kliq Reïntegratie en Kliq Employability, zoals eerder de intentie was. Daarentegen koopt Solvus in beginsel in het voorjaar van 2004 in één keer het gehele aandelenkapitaal in deze dochters van Kliq. Wij zijn van mening dat deze opzet van de samenwerking voor alle partijen een goede stap is. De eerder overeengekomen prijsformules waartegen de aandelen in de toekomst zullen worden overgedragen en die voor een deel afhankelijk zijn van de dan geldende marktprijs blijven onverminderd van kracht.

Stand van zaken met betrekking tot de transformatie van Kliq

Sinds 1 januari van dit jaar is Kliq zelfstandig. Daarvoor maakte zij nog deel uit van Arbeidsvoorziening. Kliq heeft de afgelopen anderhalf jaar voortgang geboekt met de transformatie van een ambtelijke naar een commerciële organisatie. De transformatie is echter nog niet voltooid en blijkt complexer dan verwacht. Hierin spelen ook exogene factoren een rol zoals de afgesproken ombuigingen (zie ook hieronder) en de intussen veranderde (en nog te veranderen) wetgeving op het gebied van de sociale zekerheid (Verbetering Poortwachter en de WAO), waardoor de verantwoordelijkheid voor reïntegratie steeds verder verschuift van publiekrechtelijke instanties naar private marktpartijen. Een dergelijke verschuiving lag in de lijn der verwachting maar is sneller tot stand gekomen dan aanvankelijk kon worden aangenomen. Dit betekent dat Kliq versneld een marktpositie op moet bouwen op het gebied waar Kliq van oudsher beperkte kennis en ervaring heeft opgedaan. Kliq heeft op dit vlak al een aantal stappen gezet. Niet alleen zal de samenwerking met Solvus naar verwachting een gunstige ontwikkeling voor Kliq betekenen, maar ook de overname door Kliq van Flexpay, Converge en Capconsult/ Capability dragen er naar de mening van Kliq toe bij dat Kliq zich een goede positie op de markt verschaft. Op deze overnames van Kliq Employability zal verderop in deze brief worden ingegaan.

Stand van zaken met betrekking tot Kliq Reïntegratie

Kliq is van mening dat de structuur en de omvang van Kliq Reïntegratie nog niet voldoende zijn toegesneden op de toekomst. Eén van de factoren die daarin een rol speelt is het schrappen van het overgangsregime voor Kliq, wat een duidelijk effect heeft op de resultaten in de jaren van transformatie. De afbouw van de prestatiedienstverlening voor het ministerie van SZW (het afmaken van de oude werkvoorraad trajecten) is zeer fors en kan niet volledig gecompenseerd worden met nieuwe omzet. Het overgangsregime voorzag in een meer geleidelijke omzetsdaling. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen op de markt voor reïntegratiediensten. Dit heeft zijn weerslag op de omzet van Kliq. De belangrijkste factoren met betrekking tot de toekomst van de reïntegratiemarkt zijn de onzekerheid met betrekking tot de invulling van de ombuigingen op de publieke reïntegratiemiddelen en de invloeden van de verslechterde economische situatie (plaatsing wordt daardoor bemoeilijkt). De mogelijke daling van de omzet die als gevolg hiervan optreedt komt bovenop de in het verleden reeds voorziene omzetsdaling. Kliq Reïntegratie ziet zich als gevolg van de verwachte omzetsdaling genoodzaakt een snellere omslag naar een platte en flexibele organisatievorm te maken dan eerder werd voorzien teneinde de uitdagingen van de veranderde marktomgeving goed aan te kunnen gaan.

Kliq Employability heeft in de afgelopen maanden een aantal samenwerkingsrelaties opgebouwd en heeft een aantal acquisities gepleegd om versneld een positie op de private markt op te bouwen en nieuwe competenties in huis te halen. Voor het principe van het aangaan van samenwerkingsverbanden en het plegen van acquisities is door de Staat medio 2001 nadrukkelijk ruimte gegeven ter compensatie van het oorspronkelijk overeengekomen overgangsregime voor Kliq. De Directie en de Raad van Commissarissen van Kliq hebben invulling hieraan gegeven door de acquisitie van 50% van de aandelen van KliqMatch (in 2001), de volledige overname van Cap Consult/Capability (ter opbouw van competenties met betrekking tot integraal verzuimmanagement) in februari 2002, de volledige overname van FlexPay (om te beschikken over een eigen back-office verloningsbedrijf) in mei 2002 en de voorgenomen acquisitie van Converge (een outplacementbureau dat opereert op het hogere segment van de markt en de beschikking heeft over ICT-tools die voor Kliq Reïntegratie en Kliq Employability van groot belang zijn) in september 2002. Tevens heeft Kliq het onderdeel Simnet (werkplek-simulatiemodellen) uit de boedel van Arbeidsvoorziening overgenomen.

Financiële betrokkenheid werknemers bij resultaten van N.V. Kliq

Het afronden van de transformatie, het uitvoeren van de reorganisatie en de strategische samenwerkingsverbanden die Kliq aangaat zullen er, zo is de verwachting, toe leiden dat Kliq een verbetering in het financieel resultaat kan gaan laten zien. Om de motivatie van medewerkers van Kliq verder te versterken, alsmede de betrokkenheid van medewerkers bij de financiële resultaten van Kliq te vergroten en een resultaatgerichte attitude van Kliq medewerkers te verstevigen zal door Kliq nader worden gekeken naar mogelijkheden voor de invoering van een vorm van financiële betrokkenheid van de werknemers bij de resultaten van Kliq. De concrete uitwerking daarvan zal in de komende tijd ter hand worden genomen. Tevens zal de uitwerking door Kliq met Solvus worden besproken teneinde de inpassing binnen de bestaande Solvus regelingen terzake te waarborgen.

Openingsbalans Kliq vastgesteld

Kliq en de Staat hebben de openingsbalans van Kliq vastgesteld. In maart 2001 hebben de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën in een brief aan uw Kamer een concept openingsbalans gegeven. Op 5 oktober 2001 is een update daarvan gestuurd. De hoogte van het eigen en vreemd vermogen wijkt enigszins af van de destijds genoemde bedragen, omdat de waarde van de uit Arbeidsvoorziening overgedragen activa en passiva – zoals reeds in voornoemde brieven als mogelijkheid genoemd – kleiner is dan op dat moment werd aangenomen. Tevens zorgt de inkrimping van de markt ervoor dat de activiteiten van Kliq kleiner in omvang zijn zodat een kleiner vermogen mogelijk is. Qua structuur is de openingsbalans ongewijzigd. Gestreefd wordt naar een solvabiliteit van tenminste 30% in de structurele evenwichtssituatie en het vreemd vermogen zal voor een deel achtergesteld converteerbaar zijn. De hoogte van het eigen en het vreemd vermogen van Kliq blijft onder de in de brief van 13 maart 2001 genoemde bedragen. Destijds werd uitgegaan van een eigen vermogen van € 82 mln en een bedrag aan vreemd vermogen van in totaal € 68 mln. Het eigen vermogen is thans vastgesteld op € 69 miljoen, en wat betreft vreemd vermogen is € 43 miljoen beschikbaar. Van het vreemd vermogen zal € 12 miljoen een achtergesteld converteerbaar karakter krijgen. De verdere modaliteiten worden nog uitgewerkt. De Staat en Kliq zijn van mening dat de hoogte van het eigen

en het vreemd vermogen voor Kliq een evenwicht vindt tussen de ambities om tot een efficiënte omvang van het werkkapitaal te komen aan de ene kant en een reële omvang van de risicobuffer aan de andere kant. De definitieve financiële consequenties voor de Staat van het vaststellen van de openingsbalans zijn nog niet in de ontwerpbegroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Miljoenennota meegenomen.

Conclusie

Duidelijk is dat Kliq zich in een turbulente marktomgeving bevindt, waarvan de institutionele vormgeving nog niet is uitgekristalliseerd. Het is een uitdaging voor Kliq, dat zich ook zelf nog in het transformatieproces bevindt, om de komende tijd met voortvarendheid de verdere transformatie ter hand te nemen. Om zijn positie te verstevigen is Kliq het afgelopen jaar samenwerkingsverbanden aangegaan en heeft Kliq een aantal kleine overnames gedaan. Thans gaat Kliq de strategische samenwerking met Solvus aan, wat aan het verzelfstandigde Kliq en diens management een goede kans biedt om zijn positie nog verder uit te bouwen en zijn slagkracht te verhogen.

De Minister van Financiën,
J. F. Hoogervorst